

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

INHOUD

1. DOELSTELLING	2
2. IDENTIFICATIEGEGEVENS.....	2
2.1 Opdrachtgever	2
2.2 Opdrachtuitvoerders	2
2.3 Coördinatie (organisator technische proeven)	3
3. AANPAK VAN DE TECHNISCHE PROEVEN.....	3
3.1 Inhoud en kostenbijdrage per parameterpakket.....	3
3.2 Frequentie van de technische proeven	6
3.3 Verplichtingen erkend laboratorium	7
3.4 Aankondiging, rapportering en opvolging van de technische proeven.....	7
3.5 Administratieve aspecten en facturatie.....	8

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

1. DOELSTELLING

Overeenkomstig artikel 34, §1, van het VLAREL moet het nemen van monsters en het uitvoeren van metingen, beproevingen en analyses waarvoor een laboratorium erkend is op een kwalitatief goede wijze verlopen. Een van de verplichtingen van een erkend laboratorium is de deelname aan de controle op de kwaliteit van de monsternemingen, beproevingen, metingen en analyses waarvoor het laboratorium erkend is, georganiseerd door de afdeling Milieuvergunningen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (artikel 44 VLAREL). De afdeling Milieuvergunningen laat zich voor die controle bijstaan door VITO.

Deze controle gebeurt voor het merendeel van de pakketten door middel van de LABS ringtesten, georganiseerd door VITO in opdracht van de afdeling Milieuvergunningen. Voor monsternemingen en voor beproevingen, metingen en analyses waarvoor (nog) geen ringtest kan aangeboden worden, bv. om technische redenen of wegens onvoldoende deelnemers, wordt nu een controle door middel van een technische proef voorzien.

2. IDENTIFICATIEGEGEVENS

2.1 Opdrachtgever

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)
Afdeling Milieuvergunningen
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

Contactpersoon:

Griet Schockaert
+32 (0)2/5532764
erkenningen@lne.vlaanderen.be

2.2 Opdrachtuitvoerders

Laboratoria die erkend zijn of wensen te worden als laboratorium in de discipline lucht volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL).

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

2.3 Coördinatie (organisator technische proeven)

VITO

Unit Milieurisico en gezondheid – luchtkwaliteitsmetingen

Boeretang 200

2400 Mol

Contactpersonen:

Guido Lenaers
Coördinator
+32 (0)14/335385
guido.lenaers@vito.be

Bart Baeyens
Administratief medewerker
+32 (0)14/335383
bart.baeyens@vito.be

3. AANPAK VAN DE TECHNISCHE PROEVEN

3.1 Inhoud en kostenbijdrage per parameterpakket

In opdracht van de afdeling Milieuvergunningen zal VITO vanaf 2016 voor de parameterpakketten waarvoor geen ringtest geprogrammeerd wordt, periodiek een technische proef voorzien. Een technische proef kan al dan niet gelijktijdig met een aangekondigde toezichtsaudit doorgaan.

Volgens hoofdstuk 2 van bijlage 10 van het VLAREL kan deze technische proef bestaan uit een of meer van de volgende mogelijkheden:

- het door VITO bijwonen van een typische monsterneming, waarbij aan het laboratorium gevraagd wordt om specifieke aspecten van de uitvoering te demonstreren;
- het deelnemen aan een door VITO georganiseerde meting;
- het door VITO bijwonen van een typische meting, waarbij aan het laboratorium gevraagd wordt om specifieke aspecten van de uitvoering te demonstreren;
- een documentaire controle door VITO van de inhoud van de rapporten;
- een controle door VITO van de gehanteerde berekenings- en rapportagewijze;
- het uitvoeren van een meting op een door VITO aangeboden proefobject;
- een documentaire controle door VITO van het validatiedossier en de berekende meetonzekerheid, opgesteld door het laboratorium;
- het deelnemen aan een multiplechoice-examen, georganiseerd door VITO.

Uit de volgende tabel kan afgeleid worden voor welke parameterpakketten een technische proef voorzien wordt en welke kostenbijdrage of kosten hiervoor van toepassing zijn.

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

Pakket (VLAREL)	Omschrijving	Kostenbijdrage voor erkende laboratoria (EUR, excl. BTW)	Kosten voor overige laboratoria * (EUR, excl. BTW)
I. Technische proeven die gelijktijdig met de aangekondigde toezichtsaudit doorgaan			
L.1	Monsterneming en analyse met testbuisjes van afgassen (emissie) en omgevingslucht (immissie) in daartoe geëigende situaties	111,00	222,00
L.5.5	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van waterstofsulfide	446,00	892,00
L.5.6	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van broom en zijn damp- of gasvormige verbindingen, uitgedrukt als HBr	334,00	668,00
L.5.7	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van cyaanwaterstof	446,00	892,00
L.5.8	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van N ₂ O	446,00	892,00
L.5.14	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van SO ₃ (natchemische bepaling)	314,00	628,00
L.7.5 en/of L.9.4	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van naftaleen (L.7.5) en PAK's (L.9.4)	446,00	892,00
L.9.1 en/of L.16.4	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van dioxines (PCDD's en PCDF's) (L.9.1) Keuring en kalibratie van vast opgestelde apparatuur voor de volgende metingen en bemonsteringen in emissies: langetermijnbemonstering van dioxines en PCB's (L.16.4)	446,00	892,00
L.9.2	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van dioxineachtige PCB's	167,00	334,00
L.9.3	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van PCB's	167,00	334,00
L.11.1	Bepaling van niet-geleide emissies: uitvoering van lekdetectieprogramma's (LDAR) en emissiebepaling	590,00	1180,00

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

Pakket (VLAREL)	Omschrijving	Kostenbijdrage voor erkende laboratoria (EUR, excl. BTW)	Kosten voor overige laboratoria * (EUR, excl. BTW)
L.17	Nemen van geurmonsters en uitvoeren van geuranalyses door middel van olfactometrie	446,00	892,00
L.18	Bepaling van geurverspreiding door middel van snuffelploegmetingen	446,00	892,00
L.19.1	Bepaling van emissies van NH ₃ -verwijderingsrendement van gaswassers, opgenomen in de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen	446,00	892,00
II. Technische proeven die niet gelijktijdig met de aangekondigde toezichtsaudit doorgaan			
L.5.3** 20 april	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van chloor	170,00	340,00
L.5.4** 20 april	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van NH ₃	146,00	292,00
L.7.6*** 4 ^{de} kwartaal	Emissiemetingen – monsterneming en analyse van dimethylformamide	809,00	1618,00
L.8.3*** 4 ^{de} kwartaal	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van ethyleenoxide	809,00	1618,00
L.10.1*** 4 ^{de} kwartaal	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van formaldehyde	488,00	976,00
L.10.3*** 4 ^{de} kwartaal	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van fenol	985,00	1970,00
L.10.5*** 4 ^{de} kwartaal	Emissiemetingen - monsterneming en analyse van zwavelkoolstof	809,00	1618,00
+ vaste kost per labo voor organisatie LNE/VITO technische proeven lucht, onafhankelijk van aantal parameterpakketten****		100,00	200,00

* Bij een eerste deelname voor een pakket, om de erkenning te behalen, is de technische proef gratis.

** Voor deze pakketten worden impingervloeistoffen met gekende concentraties Cl⁻ resp. NH₄⁺ tijdens de LABS-ringtesten aan de erkende laboratoria bezorgd.

*** Technische proeven die doorgaan aan de proefluchtverdeeleenheid van VITO

**** Laboratoria die deelnemen aan de LABS ringtesten dienen geen vaste kost te betalen.

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

VITO behoudt zich het recht voor om in de loop van 2016 nog kleine wijzigingen aan te brengen aan het programma van de technische proeven. Dergelijke wijzigingen zullen steeds voorafgaand aan de technische proef meegedeeld worden aan de laboratoria.

Artikel 44 van het VLAREL voorziet dat de kosten voor de organisatie van de technische proeven ingeval van een controle van erkende laboratoria voor de helft gedragen worden door de erkende laboratoria en voor de helft door de Vlaamse overheid. De kostenbijdrage in de kolom 'kostenbijdrage voor erkende laboratoria' in bovenstaande tabel geldt voor alle laboratoria die voor de betreffende monsternemingen, beproevingen, metingen of analyses erkend zijn en erkend wensen te blijven.

Voor laboratoria die erkend willen worden in de discipline lucht of die een uitbreiding van hun huidige erkenning in de discipline lucht wensen, is de technische proef voor de betreffende pakketten gratis, op voorwaarde dat voor deze laboratoria nog niet eerder een gratis technische proef voor de betreffende pakketten georganiseerd werd en dat deze laboratoria hun intentie tot het behalen van de erkenning voor de betreffende pakketten voorafgaand aan de deelname aan de technische proef bevestigd hebben aan VITO.

In alle andere gevallen zijn de kosten aangegeven in de kolom 'kosten voor overige laboratoria' in bovenstaande tabel van toepassing.

3.2 Frequentie van de technische proeven

In overleg met de afdeling Milieuvergunningen wordt ernaar gestreefd dat voor elk laboratorium om de drie jaar een technische proef georganiseerd wordt voor de pakketten waarvoor een laboratorium erkend is maar waarvoor geen ringtest kan georganiseerd worden.

Voor de technische proeven die (in de mate van het mogelijke) gelijktijdig doorgaan met de aangekondigde toezichtsaudits zullen in de praktijk ca. een derde van de erkende laboratoria in 2016 aan bod komen, de overige erkende laboratoria in de daaropvolgende jaren.

De technische proeven die niet gelijktijdig met de aangekondigde toezichtsaudits doorgaan, worden eenmaal om de drie jaar georganiseerd.

De kostenbijdrage of kosten voor de technische proeven zullen enkel in rekening gebracht worden in de jaren waarin effectief technische proeven voorzien werden voor het betrokken laboratorium.

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

3.3 Verplichtingen erkend laboratorium

Een erkend laboratorium moet voldoen aan de algemene en bijzondere gebruikseisen van het VLAREL bij de uitvoering van de technische proef.

Zo moeten de monsternemingen, beproevingen, metingen en analyses uitgevoerd worden volgens de methoden, vastgelegd in het Compendium voor de monsterneming, meting en analyse van lucht (LUC). De methoden kunnen geraadpleegd worden op de website <http://www.emis.vito.be/lne-erkenningen-lucht>.

Indien voor een welbepaalde parameter geen methode in het LUC voorhanden is, wordt verwezen naar de methoden en de volgorde zoals ze in artikel 45, §2, van het VLAREL zijn opgesomd.

Een erkend laboratorium moet ook de norm ISO/IEC 17025 toepassen.

3.4 Aankondiging, rapportering en opvolging van de technische proeven

Voor de technische proeven die gelijktijdig met de toezichtsaudit zullen doorgaan zal VITO bij het inplannen van de aangekondigde toezichtsaudits in opdracht van LNE nagaan welke technische proeven vereist zijn op basis van de erkenning van het betrokken laboratorium. VITO zal in de mail waarin de datum(s) en praktische modaliteiten van de aangekondigde toezichtsaudit worden meegedeeld, de pakketten waarvoor het erkende laboratorium aan een technische proef moet deelnemen, expliciet vermelden. Laboratoria dienen zich bijgevolg niet zelf in te schrijven voor de technische proeven lucht.

Indien voor een technische proef (bij de toezichtsaudit) specifieke voorbereidende acties verwacht worden van het laboratorium (bv. het stand-by zijn van een bevoegd uitvoerder of apparaat, het vooraf zoeken van een geschikte bemonsteringslocatie in de nabijheid van het laboratorium, ...) zal VITO deze uiterlijk een week voor het bezoek doorgeven.

Voor de technische proeven die niet gelijktijdig met de aangekondigde toezichtsaudits doorgaan, worden de datums waarop de technische proeven georganiseerd worden, vermeld in de tabel in §3.1 van deze infobundel; bij vermelding '4de kwartaal' wordt de exacte datum in september medegedeeld. Ca. een week vóór deze datum zullen de deelnemende laboratoria via e-mail verwittigd worden dat de belangrijkste richtlijnen i.v.m. de technische proef kunnen geconsulteerd worden in 'Robin'.

De beoordeling van de technische proeven zal gebeuren overeenkomstig hoofdstuk 2 van bijlage 10 van het VLAREL. Specifieke criteria waaraan voldaan

LNE/VITO technische proeven lucht 2016

moet worden, zullen voorafgaand aan de uitvoering van de technische proef aan het laboratorium meegedeeld worden.

VITO zal een verslag opmaken van de technische proeven. Al naargelang de aard van de technische proef bevat dit:

- indien van toepassing: de vastgestelde tekortkomingen;
- het al dan niet voldoen van de bij de technische proef bekomen resultaten aan de specifieke criteria.

In het eerste geval kan een laboratorium waarbij tekortkomingen werden vastgesteld alsnog slagen voor de technische proef indien de in het verslag opgenomen tekortkomingen werden weggewerkt. De nodige evidentie daarvoor dient binnen de opgelegde termijn bezorgd te worden aan VITO en aan de afdeling Milieuvergunningen van het Departement LNE en zal vervolgens geëvalueerd worden.

3.5 Administratieve aspecten en facturatie

Voor de administratieve opvolging en facturatie van de technische proeven zal gebruik gemaakt worden van de webapplicatie 'Robin'.

VITO zal via e-mail de laboratoria op de hoogte brengen waarvoor in 2016 een aangekondigde toezichtsaudit en technische proeven lucht voorzien zijn. Nadien zal in het deel 'Inschrijvingen' van 'Robin' een tabel opgeladen worden met de technische proeven die in het kader van de erkenning als laboratorium in de discipline lucht van toepassing zijn. Hier kan het laboratorium dan de totale kostenbijdrage of de totale kosten van de technische proeven lucht terugvinden. Op basis hiervan kan het laboratorium een bestelbon aan VITO bezorgen, waarnaar gerefereerd zal worden op de factuur.

De facturatie van de kostenbijdrage of de kosten voor de technische proeven lucht zal rond het einde van elk kalenderjaar gebeuren.

Indien u problemen heeft met het gebruik van de webapplicatie 'Robin', gelieve dan contact op te nemen met VITO:

- Toon De Ceuster (014/335905)
- Heidi Hensen (014/335904)